

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ (TICCIH)

Γραμματεία Ελληνικού Τμήματος

Επιστημονική Γραμματεία Δ.Π.Μ.Σ «Προστασία Μνημείων» - Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
Πατησίων 42, 106 82 Αθήνα, κτήριο Τοσίτσα, γρ. 105 τηλ. 2107723931, e-mail: ticcih@gmail.com

Προς: Πίνακα Αποδεκτών

Κοινοποίηση: Πίνακα Αποδεκτών

Αθήνα, 18 Ιουνίου 2014

ΨΗΦΙΣΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΤΡΙΚΟ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ελληνικού Τμήματος της Διεθνούς Επιτροπής για την Διατήρηση της Βιομηχανικής Κληρονομιάς (TICCIH), που συνεδρίασε σήμερα, 18 Ιουνίου 2014, αφού έλαβε υπόψη:

1. Την κατάσταση εγκατάλειψης που έχει διαμορφωθεί στο Μετρικό Σιδηροδρομικό Δίκτυο της Πελοποννήσου μετά την παύση λειτουργίας του από τον Ιανουάριο του 2011,
2. Τα συχνότατα περιστατικά λεηλασίας και καταστροφής των κτηρίων, των υποδομών, και του κινητού και ακίνητου εξοπλισμού του στο διάστημα που μεσολάβησε,
3. Την αξία που έχει το συγκεκριμένο Σιδηροδρομικό Δίκτυο ως μέρος της Βιομηχανικής Κληρονομιάς της χώρας.
4. Την σημασία που ακόμα έχει το εν λόγω Σιδηροδρομικό Δίκτυο για την ανάπτυξη στην Πελοπόννησο, και για την τουριστική προβολή της.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ:

- **Εκφράζει** την βαθύτατη ανησυχία του για την διαφαινόμενη επικίνδυνη εξέλιξη που έχει σχέση με την εγκατάλειψη και την λεηλασία του Μετρικού Σιδηροδρομικού Δικτύου Πελοποννήσου.
- **Καλεί**, αφενός τον ΟΣΕ, την ΓΑΙΑΟΣΕ, την ΤΡΑΙΝΟΣΕ και αφετέρου, τα αρμόδια Υπουργεία (Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων & Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού) να λάβουν άμεσα μέτρα διάσωσης και προστασίας του σπουδαίου αυτού πολιτιστικού πλούτου της χώρας και ταυτόχρονα να διερευνήσουν την δυνατότητα αξιοποίησης στην κατεύθυνση που κινούνται σήμερα διεθνώς άλλα παρόμοια ιστορικά δίκτυα που είτε είναι πλήρως ενεργά για επιβατικές και εμπορικές μεταφορές (πχ Bernina Express Ελβετίας, Mariazell Bahnhof Αυστρίας, Γραμμή Septemvri-Dobrinishte Βουλγαρίας) ή λειτουργούν αμιγώς για τουριστική χρήση (π.χ. Durango & Silverton Train, USA, Santa Fe Southern Railway, USA, Train à vapeur des Cévennes, Γαλλία κλπ). Η διεθνής εμπειρία δείχνει ότι τμήματα όπως πχ το εσωτερικό δίκτυο (Γραμμή Κορίνθου – Ναυπλίου / Τριπόλεως - Καλαμών) ή η Γραμμή Κατάκολου – Ολυμπίας κλπ, μπορούν να αξιοποιηθούν επιτυχώς διασώζοντας παράλληλα ζωντανή την ιστορική μνήμη και εν λειτουργία το μνημειακό ιστορικό υλικό.

- **Στηρίζει** προσπάθειες που γίνονται για την προστασία και ανάδειξη αυτού ή τμημάτων του: Ήδη έχουν κατατεθεί στις αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠ.ΠΟ.Α. πλήρεις φάκελοι τεκμηρίωσης για την εσωτερική Γραμμή Κορίνθου – Μύλων – Καλαμάτας, προϊόν συστηματικής έρευνας στα πλαίσια του Διατμηματικού Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών «Προστασία Μνημείων» του Ε.Μ.Π.
- **Καλεί** τα Γενικά Αρχεία του Κράτους να παρέμβουν και σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΟΣΕ να δραστηριοποιηθούν προκειμένου να συγκεντρωθεί και να διασωθεί το πλούσιο και ποικίλο ιστορικό και σχεδιαστικό αρχείο των Σιδηροδρόμων Πελοποννήσου το οποίο είναι διάσπαρτο και απροστάτευτο, ευρισκόμενο σε χώρους και εγκαταστάσεις κατά το πλείστον ανενεργές η πλημμελώς φυλασσόμενες.

Το Μετρικό Σιδηροδρομικό Δίκτυο Πελοποννήσου, περιλαμβάνει 153 Σιδηροδρομικούς Σταθμούς και Στάσεις, πολλοί από αυτούς με χώρους αναμονής και εξυπηρέτησης επιβατών, αλλά και κτήρια αποθήκευσης εμπορευμάτων. Είχε δε, 17 συγκροτήματα Μηχανοστασίων με ρεμίζες ατμομηχανών ή βαγονιών, και κτήρια εργασίας και διαμονής προσωπικού, τόσο εκεί όσο και διάσπαρτα στο Δίκτυο. Περιλαμβάνει επίσης, αρκετά σύνθετα τεχνικά έργα (π.χ. σπουδαίες λιθόκτιστες η μεταλλικές κοιλαδογέφυρες, τούνελ, κ.λπ) Σε αρκετά σημεία στο Δίκτυο, τέλος, διατηρούνται σημαντικά δείγματα εξοπλισμού κατασκευής γραμμής και βαγόνια τροχαίου υλικού κάθε είδους και μορφής (ατμομηχανές, οτομοτρίς, επιβατικά και φορτηγά βαγόνια) Μερικά από αυτά προέρχονται από χαμένα κλειστά από παλιά δίκτυα (πχ Λαυρεωτικός, Σιδηρόδρομοι Πύργου – Κατάκολου, Σιδηρόδρομοι Μύλων Καλμών κλπ.) ή ανάγονται στα τέλη του 19^{ου} αιώνα.

Η Ιστορική και η Αρχιτεκτονική αξία του εν λόγω Δικτύου, καθώς και η αξίες Μνήμης Μοναδικότητας, Τοποσήμου, Παλαιότητας, Αυθεντικότητας κλπ, έχουν ήδη αναγνωρισθεί από το Ελληνικό Κράτος: Αρχικά, με την κήρυξη αρκετών κτηρίων σε 79 Σιδηροδρομικούς Σταθμούς και Στάσεις, ως έργων τέχνης – σημαντικών δειγμάτων της βιομηχανικής αρχιτεκτονικής στην Ελλάδα, το 1985, (ΦΕΚ 391/Β/25-6-1985: «Χαρακτηρισμός ως έργων τέχνης κτηριακών εγκαταστάσεων του ΟΣΕ στο σιδηροδρομικό δίκτυο Πειραιώς-Πελοποννήσου.») Στην συνέχεια το 2006, με την κήρυξη της Γέφυρας του Μάναρη στην Αρκαδία και του γειτονικού σταθμού μνημείου. (ΦΕΚ 1353/Β/14-9-2006. "Χαρακτηρισμός ως μνημείων (α) του κτιρίου του σιδηροδρομικού σταθμού στο Μάναρη Αρκαδίας και (β) της τρινογέφυρας του ΟΣΕ επί της Γραμμής Τριπόλεως-Καλαμάτας, φερόμενης ιδιοκτησίας Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος. (ΟΣΕ)). Με αυτές τις ενέργειες έχει ήδη διαμορφωθεί ένα βασικό πλαίσιο για την προστασία τμημάτων του Δικτύου, το οποίο όμως κρίνουμε πως μπορεί να καταστεί πληρέστερο και ουσιαστικότερο.

Η Γενική Γραμματέας

Μαρία Μαυροειδή

Ο Πρόεδρος

Νίκος Μπελαβίλας

Επισυνάπτονται:

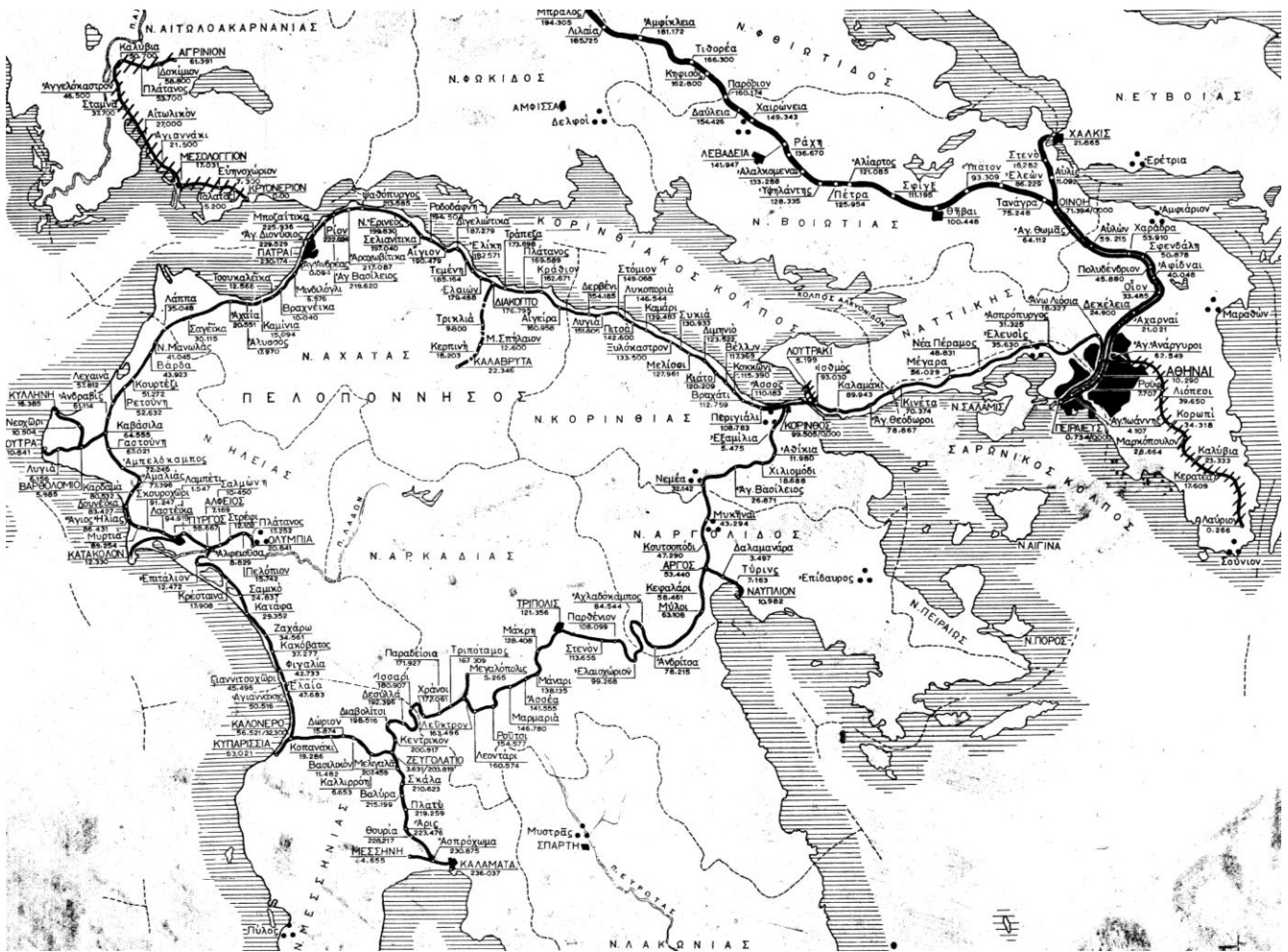
1. Χάρτης Μετρικού Δικτύου Πελοποννήσου.
2. Ενημερωτικό Δεκάσελιδο για την Γραμμή Μύλων – Καλαμών

Προς:

- 1) Υπουργό Πολιτισμού & Αθλητισμού , Κο Κωνσταντίνο Τασούλα, Μπουμπουλίνας 20-22, 106 82 Αθήνα, τηλ. 213 132 2648, 213 132 2649, Email: minoff@culture.gr
- 2) Γενική Γραμματέα Πολιτισμού, Κα Λίνα Μενδώνη, Μπουμπουλίνας 20-22, 106 82 Αθήνα , τηλ. 210-82.01.444, 210 82.01.658, Email: gsecoff@culture.gr
- 3) Γενική Διευθύντρια Αναστήλωσης, Μουσείων και Τεχνικών Έργων: Κα Ευγενία Γατοπούλου, Πλ. Καρύτση 12, 105 61 Αθήνα, τηλ. 210 3242206, 210 3233495.
- 4) Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Κο Μιχάλη Χρυσοχοϊδη, Αναστάσεως 2 & Τσιγάντε, ΤΚ 15669, Παπάγος, τηλ. 2131523501, 210 650800, φαξ: 210 6427520, 210 6508040, mail: yp-gr@yme.gov.gr
- 5) Γενικό Γραμματέα Μεταφορών κ. Νίκο Σταθόπουλο: Αναστάσεως 2 και Τσιγάντε, 101 91 Παπάγου, Τηλ 210 650 8862, 2106508863, Fax: [210 6508097](tel:210_6508097), mail: gg-office@yme.gov.gr
- 6) Διευθύνοντα Σύμβουλο ΟΣΕ Κο Παναγιώτη Θεοφανόπουλο, Καρόλου 1-3 ΤΚ 104 37, Αθήνα
- 7) Διευθύνοντα Σύμβουλο ΤΡΑΙΝΟΣΕ Κο Αθανάσιο Ζηλιασκόπουλο, Καρόλου 1-3 ΤΚ 104 37, Αθήνα
- 8) Διευθύνοντα Σύμβουλο Ελληνικής Εταιρείας Συντήρησης Σιδηροδρομικού Τροχαίου Υλικού Κο Στέφανο Αγιάσογλου, Καρόλου 1-3 ΤΚ 104 37, Αθήνα
- 9) Γενικά Αρχεία του Κράτους, Κα Μαριέττα Μινώτου, Δάφνης 61, Τ.Κ. 154 52, Ψυχικό, τηλ. 210-6782202, φαξ: director@gak.gr

Κοινοποίηση:

- 1) Διευθύνοντα Σύμβουλο ΓΑΙΑΟΣΕ Κο Αθανάσιο Σχίζα, Λεωφόρος Λιοσίων 301, ΤΚ 10445, Αθήνα, 210-8318158, Fax. +30 210-8318558 email: gaiaose@gaiuose.gr
- 2) Διεύθυνση Νεώτερης και Σύγχρονης Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς, Κα Άννα Σιγανίδου, Ερμού 17, 2103312027
- 3) Δ/ση Νεώτερης και Σύγχρονης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, Κα Βιργινία Ματσέλη , Ερμού 17, 2103234390
- 4) Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων & Τεχνικών Έργων Δυτικής Ελλάδος, Κα Κωτσοβίλη Άννα, Μαιζώνος 17, Πάτρα, 2610225186

1. Χάρτης Μετρικού Σιδηροδρομικού Δικτύου Πελοποννήσου